

Finland

Základné práva - Fínsko

[Vnútroštátne súdy](#)

[Národné inštitúcie pre ľudské práva](#)

[Ombudsman](#)

[Špecializované orgány pre ľudské práva](#)

[Iné](#)

Vnútroštátne súdy

Okresné súdy sa zaoberajú trestnými, občianskymi a petičnými vecami. Rozhodnutie súdu prvého stupňa možno spravidla predložiť na posúdenie vyššiemu súdu. Proti rozhodnutiu okresného súdu sa možno odvolať na odvolacom súde. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu sa možno zase odvolať na najvyššom súde, ak najvyšší súd povolí odvolanie.

Správne súdy sa zaoberajú odvolaniami týkajúcimi sa rozhodnutí úradov. Proti rozhodnutiu správneho súdu sa možno odvolať na najvyššom správnom súde.

Špeciálne súdy zahŕňajú trhový súd, pracovný súd, poisťný súd a vrchný súd pre stíhanie vládných predstaviteľov.

Kontaktné údaje súdov možno nájsť na týchto webových lokalitách:

[Kontaktné údaje](#) vo fínskom jazyku

[Kontaktné údaje](#) v anglickom jazyku

Národné inštitúcie pre ľudské práva

V roku 2012 bolo pod záštitou úradu parlamentného ombudsmana zriadené funkčne autonómne a nezávislé centrum pre ľudské práva. Úlohou centra pre ľudské práva je šíriť informácie a podporovať vzdelávanie, odbornú prípravu, výskum a spoluprácu v oblasti základných a ľudských práv. Centrum bude pripravovať správy o uplatňovaní základných a ľudských práv, konať z vlastného podnetu a vydávať stanoviská na podporu týchto práv. Centrum pre ľudské práva sa bude tiež podieľať na medzinárodnom úsilí na podporu základných a ľudských práv. Centrum pre ľudské práva sa nezaobera sťažnosťami alebo inými osobitnými prípadmi, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti najvyššieho právneho dozorného orgánu.

Ombudsman

Parlamentný ombudsman

Na parlamentného ombudsmana sa možno obrátiť v prípade podozrenia, že úrady alebo úradníci nedodrжали zákon alebo si neplnili svoje povinnosti. Napríklad je nezákonné porušovať základné práva. Každý sa môže sťažovať ombudsmanovi. Sťažnosť sa môže týkať veci týkajúcej sa sťažovateľa, ale možno sa tiež sťažovať v mene inej osoby alebo spoločne s inými osobami. Ombudsman prešetří sťažnosť, či existujú dôvody, na základe ktorých sa možno domnievať, že úrad konal nezákonne. Sťažnosti sa prešetrujú bezplatne. V rámci vyšetrovania ombudsman vypočuje osobu alebo úrad, ktorý je predmetom sťažnosti. Okrem toho vyžiada správy a výkazy od rôznych úradov a v prípade potreby môže nariadiť inšpektorom z jeho kancelárie, aby uskutočnili vyšetrovania. Sťažnosti sa prešetrujú bezplatne.

Ombudsman má k dispozícii rad opatrení, z ktorých najväčšie je trestné stíhanie za protiprávne konanie. Ako alternatívu k tomu môže verejný ochranca práv vydať oficiálne napomenutie príslušného úradníka. Vo väčšine prípadov vyjadrí svoj názor, prečo bol uskutočnený postup nezákonný alebo predstavoval nedbanlivosť, a upozorní na správny postup. Ombudsman môže tiež podať návrh na nápravu chyby a upozorniť štátnu radu na nedostatky, ktoré zistil v právnych ustanoveniach alebo nariadeniach.

Úrad parlamentného ombudsmana

Adresa: Arkadiankatu 3, Helsinki
Poštová adresa: 00102 Parliament
Webová lokalita: <https://www.oikeusiamies.fi/en/web/guest>
E-mail: oikeusiamies@eduskunta.fi
Telefón: +358 9 4321
Fax: +358 9 432 2268

Kancelár spravodlivosti

Na kancelára spravodlivosti sa možno obrátiť vo veci, ktorá sa priamo týka sťažovateľa alebo v akejkoľvek inej veci, ak sa sťažovateľ domnieva, že úrady, úradníci alebo iné osoby alebo orgány vykonávajúce verejné funkcie konali nesprávne alebo zanedbali svoje povinnosti, alebo sa domnieva, že člen advokátskej komory zanedbal svoje povinnosti. Okrem toho sa na kancelára spravodlivosti môže obrátiť každý, kto sa domnieva, že neboli dodržané základné práva alebo ľudské práva zaručené ústavou. Zamestnanci s právnickým vzdelaním spracujú sťažnosti a zaobstarajú všetku potrebnú doplňujúcu dokumentáciu. Sťažovateľovi sa spravidla poskytne možnosť reagovať na odpoveď odporcu. Písomné rozhodnutie bude potom doručené sťažovateľovi poštou. Služby úradu kancelára spravodlivosti sú pre sťažovateľov bezplatné.

Ak sa zistí, že postup bol nezákonný alebo nesprávny, kancelár spravodlivosti môže úradníka písomne napomenúť alebo vydať inštrukcie o správnom postupe pre použitie v budúcnosti. V závažnejších prípadoch môže podať na úradníka žalobu. Kancelár spravodlivosti má právomoc, ak to považuje za potrebné, navrhnúť zmenu ustanovení alebo inštrukcií, zrušiť rozhodnutia súdu alebo podať iné mimoriadne odvolanie. Vyšetrovanie vedené kancelárom spravodlivosti samé osebe môže viesť k tomu, že úrad alebo osoba napraví svoju vlastnú chybu.

Úrad kancelára spravodlivosti

Adresa: Snellmaninkatu 1, Helsinki
Poštová adresa: P. O. Box 20, FIN-00023 Government
Webové stránky: <https://www.okv.fi/en/>
E-mail: kirjaamo@okv.fi
Telefón: +358 295 162 902
Fax: +358 9 1602 3975
Kontakt: tiedotus@okv.fi

Špecializované orgány pre ľudské práva

Ombudsman pre deti

Zákonom sú stanovené tieto povinnosti ombudsmana pre deti:

- sledovanie záujmov dieťaťa a mladých ľudí a uplatňovanie ich práv,
- ovplyvňovanie činiteľov s rozhodovacou právomocou, aby prihliadali na perspektívu detí,
- udržiavanie kontaktov s deťmi a mladými ľuďmi a odovzdávanie informácií, ktoré sa od nich získajú, činiteľom s rozhodovacou právomocou,
- odovzdávanie informácií týkajúcich sa detí profesionálom pracujúcim s deťmi, úradom a verejnosti,
- rozvíjanie spolupráce medzi subjektmi zodpovednými za politiku týkajúcu sa detí,
- presadzovanie Dohovoru OSN o právach dieťaťa.

Úrad ombudsmana pre deti

Adresa: Vapaudenkatu 58 A, 40100 Jyväskylä
Webová lokalita: <http://www.lapsiasia.fi/en/>
E-mail: lapsiasiavaltuutettu@oikeus.fi
Telefón: +358 295 666 850
Fax: +358 14 337 4248

Orgán pre rovnosť

Ombudsman pre rovnosť

Ombudsman pre rovnosť je zodpovedný: najmä za dozor nad dodržiavaním zákona o rovnosti žien a mužov a zákazu diskriminácie a diskriminačného inzerovania pracovných miest, za presadzovanie cieľa zákona prostredníctvom iniciatív, poradenstva a usmernení, za poskytovanie informácií o zákone o rovnosti a jeho uplatňovaní a monitorovanie uplatňovania

rovnosti medzi ženami a mužmi v rôznych oblastiach spoločnosti. Okrem toho ombudsman pre rovnosť dohliada nad vykonávaním ochrany rodových menšín pred diskrimináciou.

Úrad ombudsmana pre rovnosť

Poštová adresa: P. O. Box 22, FIN-00023 Government

Adresa: Hämeentie 3, Helsinki

Webové stránky: <https://www.tasa-arvo.fi/web/EN/>

E-mail: tasa-arvo@stm.fi

Telefón: +358 295 666 840

Telefonická linka pomoci: (+358) 295 666 842 (pon. – ut. 9 – 11 hod. a 13 – 15 hod., pia. 9 – 11 hod.)

Fax: +358 9 1607 4582

Ombudsman pre nediskrimináciu (*Yhdenvertaisuusvaltuutettu*)

Ombudsman pre rovnosť podporuje rovnosť a bojuje proti diskriminácii. Ombudsman je nezávislý orgán.

Ombudsmana pre nediskrimináciu môžete kontaktovať v prípade, ak ste zažili alebo boli svedkom diskriminácie na základe veku, pôvodu, národnosti, jazyka, náboženstva, viery, názorov, politickej činnosti, činnosti odborových zväzov, rodinných vzťahov, zdravotného stavu, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie alebo z iných dôvodov súvisiacich s danou osobou. Medzi úlohy ombudsmana patrí aj podpora podmienok, práv a postavenia skupín, ktoré sú rizikové, pokiaľ ide o diskrimináciu, ako sú napríklad cudzinci. Okrem toho ombudsman dohliada na vyhostovanie zahraničných štátnych príslušníkov a vykonáva funkciu národného spravodajcu o obchodovaní s ľuďmi.

V praxi práca ombudsmana pre nediskrimináciu zahŕňa napríklad poradenstvo, vyšetrovanie jednotlivých prípadov, podporu zmierenia, odbornú prípravu, zhromažďovanie údajov, vplyv na právne predpisy a postupy orgánov a právnu pomoc. Úlohy a práva ombudsmana sú zakotvené v [zákone o nediskriminácii](#) a [zákone o ombudsmanovi pre nediskrimináciu](#).

Diskrimináciu na základe pohlavia alebo rodovej identity rieši ombudsman pre nediskrimináciu.

Úrad ombudsmana pre nediskrimináciu

Poštová adresa: P. O. Box 24, FIN-00023 Government

Adresa: Ratapihantie 9, Helsinki

Webová lokalita: <https://www.syrjinta.fi/web/EN/>

E-mail: yvv@oikeus.fi

Telefón: +358 295 666 80.

Služby klientom: +358 295 666 817 (v pracovné dni od 10 – 12 hod., s výnimkami počas letných mesiacov)

Fax: +358 295 666 829

Kontakt: +358 295 666 813 alebo +358 295 666 806

Orgán pre ochranu údajov

Ombudsman pre ochranu údajov

- monitoruje súlad s právnymi predpismi týkajúcimi sa ochrany údajov a inými zákonmi týkajúcimi sa spracúvania osobných údajov,
- zvyšuje povedomie o rizikách, pravidlách, zárukách, povinnostiach a právach súvisiacich so spracúvaním osobných údajov,
- vykonáva vyšetrovania a kontroly,
- ukladá správne sankcie za porušovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov (*GDPR*),
- vydáva stanoviská k právnym predpisom a správnym reformám týkajúcim sa ochrany práv a slobôd jednotlivcov s ohľadom na spracúvanie osobných údajov,
- vydáva stanoviská k trestným činom súvisiacim so spracúvaním osobných údajov,
- dohliada na spracúvanie údajov o úveroch a firemných údajov o úveroch,
- vybavuje žiadosti o vydanie ustanovení týkajúcich sa práv dotknutých osôb a oznámení iných obáv súvisiacich so spracúvaním osobných údajov,
- prijíma oznámenia od úradníkov pre ochranu údajov (zodpovedných osôb),
- prijíma oznámenia o porušeníach ochrany osobných údajov,
- zostavuje harmonogram požadovaných posúdení vplyvu na ochranu údajov,

- posudzuje konzultácie *ex ante* o spracúvaní vysoko rizikových údajov,
- prijíma kódexy správania a štandardné zmluvné doložky,
- podporuje zavádzanie certifikácie, akreditáciu certifikačného orgánu a rieši odňatia vydaných certifikátov,
- spolupracuje s ostatnými orgánmi EÚ pre ochranu údajov na základe jednotných kontaktných miest,
- zapája sa do činností a prijímania rozhodnutí Európskeho výboru pre ochranu údajov, a ak je to vhodné, postupuje tieto veci uvedenému výboru.

Úrad ombudsmana pre ochranu údajov

Poštová adresa: P.O. Box 800, 00520 Helsinki

Adresa: Ratapihantie 9, Helsinki

Webová lokalita: <https://tietosuoja.fi/en/home>

E-mail: tietosuoja@om.fi

Telefón: +358 2956 66700

Telefonická linka pomoci: +358 2956 66777 (od pondelka do stredy 9 – 16 hod. s výnimkami v letnom období)

Iné

Právna pomoc

Cieľom právnej pomoci je umožniť, aby sa jednotlivcom dostalo odbornej právnej pomoci úplne alebo čiastočne hradenej štátom. Právna pomoc sa vzťahuje na všetky právne záležitosti. Právna pomoc sa však zvyčajne neposkytuje, ak žiadateľ má poistenie právnej ochrany, ktoré pokrýva náklady na daný prípad. V trestnoprávnom konaní žalovaný má za určitých okolností nárok na verejného obhajcu plateného štátom bez ohľadu na jeho finančnú situáciu. Obeti závažného násilného trestného činu alebo sexuálne motivovaného trestného činu môže byť pri procese poskytnutý právny zástupca hradený štátom bez ohľadu na jej príjem. Právna pomoc sa neposkytuje podnikom ani korporáciám. Vo veciach pojednávaných v zahraničí právna pomoc pokrýva náklady na právne poradenstvo.

V súdnych konaniach právnu pomoc poskytujú verejní právni zástupcovia pre poskytovanie právnej pomoci, advokáti a iní právnici, v iných veciach právnu pomoc poskytujú verejní právni zástupcovia pre poskytovanie právnej pomoci, ktorí pracujú v štátnych kanceláriách právnej pomoci. Tieto kancelárie sa obvykle nachádzajú v rovnakých samosprávnych oblastiach ako okresné sudy. Kontaktné údaje štátnych úradov právnej pomoci je možné nájsť na <https://oikeus.fi/en/index/yhteystiedot.html>.

Poradenské centrum pre utečencov

Poradenské centrum pre utečencov je mimovládna organizácia, ktorá poskytuje právnu pomoc a poradenstvo žiadateľom o azyl, utečencom a iným cudzincom vo Fínsku. Centrum je tiež zamerané na podporu postavenia žiadateľov o azyl, utečencov a iných prisťahovalcov vo Fínsku a riadi sa azylovou a utečeneckou politikou Európskej únie.

Adresa: Kaisaniemenkatu 4 A, 6. poschodie, 00100 Helsinki

Webová lokalita: <https://www.pakolaisneuvonta.fi/en/legal-services/>

E-mail: pan@pakolaisneuvonta.fi

Telefón: +358 9 2313 9300

Fax: +358 9 2313 9310

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 16/01/2020